

Oponentský posudek

Jméno diplomantky:	Diana Rybová
Téma práce:	Náhrada při újmě na přirozených právech člověka (§ 2956-2968 OZ)
Rozsah práce:	68 stran
Datum odevzdání práce:	28. 11. 2022

1. Aktuálnost (novost) tématu

Náhrada při újmě na přirozených právech člověka je tradičním tématem občanského práva hmotného. Navzdory tomuto je téma aktuální. Aktuálnost daného tématu je dána zejména nabytím účinnosti občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. k 1. 1. 2014, kdy otázky spojené s náhradou újmy na zdraví a životě byly koncipovány nově oproti předchozí právní úpravě. Rovněž aktuální diskuze jak v odborné literatuře, tak i v judikatuře k tomuto tématu poukazuje na skutečnost, že ne všechny otázky související s újmou na zdraví a životě jsou uspokojivě vyřešeny. Téma lze s ohledem na tyto okolnosti hodnotit jako aktuální.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma je náročné z hlediska znalostí příslušných ustanovení občanského zákoníku, kdy autorkou zvolené téma se týká velmi cenných statků každé fyzické osoby. Autorka může vycházet již z nové judikatury. Jak v českém jazyce, tak i v cizích jazycích je k tomuto tématu dostupná široká paleta zdrojů.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je členěna do pěti kapitol, k tomu je potřeba přičíst úvod a závěr.

Uvedenou strukturu zvolenou autorkou považuji za vhodnou. Autorka přibližuje historický vývoj konceptu újmy na lidských právech (zejména pak jejich ukotvení v právních dokumentech USA a Francie), popisuje funkce nemajetkové újmy a následně se zabývá specifickými oblastmi náhrady při újmě na přirozených právech člověka.

4. Vyjádření k práci

Autorka si jako cíl práce v úvodu uvedla, že „*Cílem této diplomové práce je pomocí metody deskripce a analýzy podat základní, ucelený pohled na institut náhrady újmy na přirozených právech člověka a prezentovat názory a myšlenky členů právní obce i mé vlastní na některé z hojně diskutovaných dílčích témat.*“

Z práce je znát velké osobní zaujetí autorky pro danou oblast práva. Rovněž je možné pozitivně vyzdvihnout bohatý poznámkový aparát v celé práci a práci s judikaturou. Autorka v práci pracovala s českou literaturou a judikaturou. Autorka rovněž mohla alespoň částečně přistoupit k použití zahraničních zdrojů.

Cíle práce je však příliš široký, protože občanský zákoník není jediný právní předpis, který upravuje náhradu újmy na přirozených právech v českém právu. Vymezení práce jako „*základní, ucelený pohled na institut náhrady újmy na přirozených právech člověka*“ při současném pojednání pouze o občanském zákoníku je tak velmi úzké.

Autorka rovněž na řadě míst hovoří o nepřipustnosti punitive damages v „kontinentálním právu“. Zde však autorka měla alespoň částečně právě pojednat o určitých jurisdikcích, když kontinentální právo nepředstavuje žádný jednotný ucelený celek se shodnými právními pravidly. Autorka tak nijak nedokládá, že ve všech jurisdikcích s kontinentálním právem jsou punitive damages zakázány. Je možné pozitivně hodnotit práci s judikaturou a vyjádření vlastních názorů.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Mám za to, že autorka vytčený cíl práce splnila, byť byl stanoven velmi široce. V práci prezentovala základní charakteristiku a východiska právní úpravy újmy na přirozených právech člověka. Prezentovala rovněž vlastní stanoviska.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autorka pracovala samostatně. Nemám pochyb o tom, že práce je samostatným autorčiným dílem.
Logická stavba práce	Práce je logicky vystavěna.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracuje s českými zdroji (literaturou i judikaturou). Zahraniční literatura absentuje zcela. Autorka odkazuje i na „kontinentální právo“, aniž by však citovala zdroj nebo alespoň typické představitele právních řádů z kontinentální rodiny (např. právní řád francouzský, německý, italský nebo švédský jako představitel právních řádů Skandinávie). Autorka by měla v tomto případě pracovat i s relevantní zahraniční literaturou.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Analýze je provedena dostatečně. Z práce jsou zřejmé závěry a vlastní stanoviska autorky.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Text je řádně členěn, nadpisy a podnadpisy jsou logicky a strukturovaně číslovány. Velikost textu je rovněž obvyklá.
Jazyková a stylistická úroveň	V práci se nevyskytují překlapy a pravopisné chyby. Práce je čtivá.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Připomínky:

viz výše

Otázky k obhajobě:

- Autorka se v práci zmiňuje o sankční funkci náhrady nemajetkové újmy. Bylo by za stávající právní úpravy (bez změny legislativy) možné uložit i povinnost k náhradě čistě sankční povahy (obdoba tzv. punitive damages v angloamerickém právu)?
- Jak hodnotí autorka stav, kdy je náhrada při újmě na přirozených právech člověka roztržena v českém právním řádu do řady právních předpisů? Lze uvést např. stále platnou vyhlášku č. 277/2015 Sb. o postupu při určování výše náhrady za bolest a za ztížení společenského uplatnění příslušníků bezpečnostních sborů či Nařízení vlády č. 276/2015 Sb. o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji práci k obhajobě
Navržený klasifikační stupeň	1- 2 v návaznosti na výsledku obhajoby

V Praze dne 02. 01. 2023

JUDr. Michael Zvára, Ph.D., LL.M.
oponent